

stående lovforslag, der i det væsentlige bygger på det udkast, der findes i betænkningen side 126.

Til de enkelte bestemmelser vedrørende fradragsret for studerendes forældre m. v. og fradrag for afdrag på studielån fremsættes følgende bemærkninger:

ad § 1 vedrørende ligningslovens § 14, stk. 8.

Dette stykke er identisk med stk. 1 i det udkast, der findes i betænkningen side 126.

ad § 1 vedrørende ligningslovens § 14, stk. 9.

Det af undervisningsministeriet nedsatte udvalg var ifølge sit kommissorium begrænset til at beskæftige sig med de studerendes forhold, og udvalgets lovudkast om forældrefradrag omfatter derfor kun bidrag til studerende, „der følger et studium af mindst 2 års normal varighed ved en højere læreanstalt“. Under hensyn til, at staten gennem Ungdommens Uddannelsesfond yder støtte til videre kredse af unge under uddannelse, har man fundet det rimeligt at give fradragsret for bidrag fra forældre m. v. til de samme kredse, blot med den begrænsning, at fradragsretten for forældrebidrag er begrænset til bidrag under en uddannelse, der normalt varer mindst 2 år.

ad § 1 vedrørende ligningslovens § 14, stk. 10.

I overensstemmelse med betænkningens udkast foreslås det, at de beløb, som forældrene kan fradrage, bliver indkomstskattepligtige for modtageren. Da denne ikke i alle tilfælde er fyldt 18 år, vil han i medfør af ligningslovens § 26, stk. 2, ofte ikke være selvstændig skattepligtig, men blive sambeskattet med familieoverhovedet. Herved ville fradragsretten blive værdiløs, og det er derfor foreslået, at de for giveren fradragsberettigede beløb skal anses for en selvstændig indkomst for modtageren og ikke for tillagt ham ved gavedisposition fra familieoverhovedet.

ad § 1 vedrørende ligningslovens § 14, stk. 11.

I ovennævnte betænkning er der på side 74 gjort rede for, at der i Norge siden 1955 har eksisteret en regel gående ud på, at skattepligtige kan få fradrag ved indkomstansettelsen for afdrag på lån i Statens lånekasse for studerende ungdom med et beløb svarende til størrelsen af det udredede afdrag. Reglen blev til efter lang tids drøftelse mellem de norske akademikerorganisationer og finansdepartementet, som dog til sidst trods en del betænkeligheder gik ind for akademikernes forslag.

Den danske betænkning har også grundigt overvejet at foreslå en regel som den norske indført her i landet, se betænkningen side 119-20, men der

var i udvalget ikke afgørende stemning herfor, og der blev ikke udarbejdet noget lovforslag herom.

Når der nu for folketingets fremsættes forslag om fradrag for afdrag på visse studielån trods det undervisningsministerielle udvalgs betænkeligheder, skyldes det i første række, at når det har været muligt at praktisere en sådan regel i Norge, bør betænkelighederne her i landet ikke være så store, at de ikke kan overvindes. Men navnlig har man ved forslaget søgt at tage hensyn til statens udgifter på længere sigt. Det voksende behov for, at befolkningen får en videregående uddannelse, må nødvendigvis også føre til voksende krav om offentlig støtte til uddannelsen. Da den økonomiske og finansielle udvikling imidlertid tilsiger, at der udvises betydelig forsigtighed med forøgelsen af de offentlige udgifter, findes det nærliggende af hensyn til udviklingen på længere sigt at anvende støtte i form af lån i stigende omfang, hvorved en meget væsentlig del af støtten i løbet af en kortere årrække vender tilbage til statskassen.

Modviljen hos de studerende mod at modtage lånestøtte fremfor tilskud har væsentligt været baseret på den belastning, som lånenes tilbagebetaling har betydet, når studiet var afsluttet og den ny erhvervede viden skulle udnyttes. Det er denne modvilje, nærværende forslag tilsigter at imødegå ved at udstyre tilbagebetalingerne med fradragsret, og det må samtidig betones, at den provenunedgang, som fradragsretten medfører, er meget beskeden i sammenligning med de beløb, statskassen vil spare ved i videre omfang at yde støtte i form af lån.

Når fradragsretten er begrænset til tilbagebetalingen til Ungdommens Uddannelsesfond og Dansk Studiefond, er dette motiveret dels med, at sådan har man fundet det praktisk i Norge, og dels med at den gule betænkning kun har ment at kunne strække sig så langt. Det erkendes i betænkningen, at begrænsningen ikke er logisk, men formentlig nødvendig, for at man kan sikre sig, både at det er de dertil kvalificerede, som har modtaget lån, og at tilbagebetaling har fundet sted.

At det kun er låntageren selv (evt. dennes ægtefælle) som kan udnytte fradraget, og ikke andre, som måske overtager lånet for at udnytte fradraget, må anses for en selvfølge.

Man har overvejet, hvorvidt fradragsretten skulle være knyttet til de faktiske årlige tilbagebetalinger, eller om der skal fastsættes et vist minimum eller maksimum for fradragsretten. I lighed med den norske ordning og i øvrigt af praktiske grunde har man foretrukket at knytte fradragsretten til de faktiske afdrag.